

ERASMUS+
Uzmanlar için
Kalite Değerlendirme
Rehberi

Ulusal Ajans tarafından yönetilen Eylemler

Version 1: 26/02/2014

Erasmus+

İçindekiler

1. Giriş..... 4
2. Uzmanlar..... 4
2.1 Uzmanların görevleri..... 4
2.2 Uzmanların görevlendirilmesi, mesleki ahlak kuralları ve çıkar çatışmaları..... 5
3. Başvuruların değerlendirilmesi..... 6
3.1 Değerlendirme için önhazırlık..... 6
3.2 Değerlendirme formu..... 6
3.3 Hibe ölçütlerinin ve puanlamanın değerlendirilmesi..... 7
3.4 Asgari Sınırlar..... 10
3.5 Uygulamalarda karşılaşabilecek sorunlar..... 10
3.6 Konsolide değerlendirme ve nihai puan..... 10
4. Başvuru sahiplerine geribildirim..... 11

1. Giriş

Erasmus + programının büyük bir kısmı dolaylı yönetim modu altında uygulanmaktadır. Bu, Ulusal Ajansların merkez tarafından finanse edilmeyen projelerin seçilmesi ve merkez tarafından yürütülmeyen eylemlerde, kurumların/konsorsiyumların akreditasyonlarından sorumlu olduğu anlamına gelmektedir. Ulusal Ajanslar, bağımsız uzmanların yardımıyla teklifleri[1] değerlendirip aralarından sadece en yüksek kaliteli olanların finanse edilmesini ve sadece belirlenmiş ölçütleri yerine getiren kuruluş/konsorsiyumların akreditasyon almasını sağlamaktadır. Böylece, başvuruların seçimi veya reddi ile akreditasyonların verilmesi hakkında nihai kararlar Ulusal ajans tarafından verilmektedir.

Uzmanlar için hazırlanan bu rehber, Eramus+ programı kapsamında yapılacak başvurular değerlendirilirken kullanılacak bir araçtır. Rehber, Ulusal Ajanslar tarafından yürütülen programlar için yapılan başvuruların yüksek kaliteli ve belli bir standartta değerlendirilmesini sağlamak amaçlı açıklamaları ve rehberliği içermektedir.

Uzman Rehberi:

- Uzmanların atanması ve görevleri
- Değerlendirme kuralları
- Değerlendirme süreci uygulaması
- Her bir eylem ve alan için belirlenen hibe ölçütlerin değerlendirilmesi

hakkında bilgiler içermektedir.

2. Uzmanlar

2.1 Uzmanların Görevi

Hibe başvurularının değerlendirilmesi ve seçimi eş değerlendirme sistemi ile yapılmaktadır ve tüm başvurular şeffaf bir süreç ile tarafsız ve adil olarak değerlendirilmektedir.

Proje başvurularının Eğitim, Öğretim ve Gençlik alanlarındaki eylemlerin hedeflerine ve politik önceliklerine uygun olarak adil, tarafsız, tutarlı ve doğru değerlendirilmesinde uzmanların rolü büyük önem taşımaktadır.

Değerlendirme aşaması, seçim sürecinin önemli bir parçasıdır. Uzmanların değerlendirmelerine dayanarak, her eylem ve alan için kalite sırasına göre oluşturulan hibe başvuru listesi, Ulusal Ajansın değerlendirme komitesinin teklifleri doğrultusunda karar alabilmesi için bir temel oluşturmaktadır.

Akreditasyon için yapılan başvuruların değerlendirilmesi, akreditasyonun verilmesi ya da reddi ile sonuçlanmaktadır.

1 Lütfen "teklif" ve "başvuru" terimlerinin eşanlamlı olarak kullanıldığını dikkate alınız.

Uzmanların yorumlarına dayanarak, Ulusal Ajans başvuru sahiplerine başvuruları hakkında geri bildirim sağlamaktadır.

2.2 Uzmanların görevlendirilmesi, mesleki ahlak kuralları ve çıkar çatışmaları

Eğitim, Öğretim ve Gençlik alanında ve bu alanlardaki spesifik konularda sunulan başvuruları değerlendirecek uzmanlar, söz konusu alan ve konudaki vasıfları ve bilgi birikimleri baz alınarak atanır.

Bağımsızlığı sağlamak için, uzmanların isimleri kamuoyuna açıklanmamaktadır. Uzmanlardan değerlendirmelerini, en yüksek profesyonel standartlarda ve Ulusal Ajans ile kararlaştırılan süre zarfında gerçekleştirmeleri istenir.

Ulusal Ajans tarafından görevlendirilen uzmanlar görevlendirme mektubunda ve sözleşmede belirtilen mesleki ahlak kuralları çerçevesinde çalışmaktadırlar. Değerlendirme süreci ile ilgili tüm bilgiler kesinlikle gizli tutulmaktadır. Bu nedenle uzmanların, yapılan başvurular ve değerlendirmeler hakkında herhangi bir bilgi paylaşmasına izin verilmemektedir.

Değerlendirme, eyleme ve istenilen hibe miktarına göre Ulusal Ajans bünyesinden ya da dışarıdan görevlendirilen bir veya iki uzman tarafından yapılmaktadır.[2] Uzmanlar ayrıca, Ulusal Ajansın bulunduğu ülkeden farklı bir Erasmus+ ülkesinden de seçilebilmektedir.

Uzmanların, görüşleri istenilen teklifler konusunda çıkar çatışması[3] yaşamamaları gerekmektedir. Bu amaçla, Ulusal Ajans tarafından hazırlanan bir beyanı imzalayarak, çıkar çatışmasının söz konusu olmadığını, böyle bir durumun yaşanması halinde Ulusal Ajansı bilgilendireceklerini taahhüt etmektedirler. Bu anlaşma ile uzmanlar, gizlilik beyanında da bulunmaktadırlar.

Değerlendirilecek eylem için o seçim döneminde başvuru yapan bireylerin söz konusu seçim için çıkar ilişkisi güttüğü var sayılır ve o seçim dönemi için uzman olarak atanmazlar.

Bir uzman tarafından ya da herhangi bir şekilde olası bir çıkar ilişkisi tespit edildiğinde, Ulusal Ajans mevcut durumu tekrar değerlendirip, uzmanın söz konusu başvurunun değerlendirilmesinden ya da eleme aşamasının tamamından ihracına veya bilgilerin nesnel unsurlarına dayanarak uzmanın değerlendirmeye katılmasına izin verir.

[2] kişisel veri işlemleri aşağıda belirtilen hususlar uyarınca yapılmaktadır:
- Avrupa parlamentosu ve konseyin Tüzük (EC) No 45/2001 gereğince Avrupa Birliği kurumlarının kişisel verilerin kullanımı ve verilerin aktarımı
- başvurunun yapıldığı ülkede kişisel verilerin korunması ili ilgili mevcut yasalar.

[3] Finansal düzenleme madde. 57(2): « …alıcı ile çıkar ilişkisi, kısmi ya da tarafsız uygulamalarla ekonomik çıkarlar ya da diğer ortak çıkar gibi nedenlerle görevlerini yaparken aile, duygusal hayat politik ya da ulusal yakınlık katmaları anlamına gelmektedir.

3. Başvuruların değerlendirilmesi

3.1 Değerlendirme için ön hazırlık

Değerlendirmeye başlamadan önce Ulusal Ajans uzmanları program, değerlendirme esnasında gerçekleşecek eylemler ve değerlendirme süreci ve prosedürleri hakkında bilgilendirilmektedirler.

Uzmanlara, değerlendirme için referans belgeleri ve standart kalite değerlendirme formlarını kullanarak değerlendirmeyi yapacakları Online Uzman Değerlendirme Aracına (OEET) erişimleri sağlanmaktadır.

Değerlendirmeye başlamadan önce, uzmanların:

- potansiyel başvuru sahiplerine, program hakkında gerekli bilgiler ve hangi eylemler için hibe başvurusunda bulunabileceklerini içeren Erasmus + Program rehberi hakkında, sağlam bilgileri olması gerekmektedir;
- ilgili eylem, eylemin amaçları ve politik öncelikleri hakkında detaylı bilgiler edinmeleri beklenmektedir. Politik öncelikler hakkında daha fazla bilgi için uzmanlar ek 5 de listelenen belgelere yönlendirilmiştir.
- başvuruları değerlendirirken kullanılacak hibe ölçütlerini kavramış olmaları gerekmektedir;
- başvuru formunun içeriği ve yapısı hakkında bilgi sahibi olmaları gerekmektedir;
- Ulusal Ajans tarafından sağlanan doküman ve araçları tanımaları gerekmektedir.

Uzmanlar, kalite değerlendirme formunu tamamlamadan önce başvurunun tamamını dikkatli bir şekilde okumalıdırlar. Herhangi bir değerlendirme yapmadan önce farklı başvuruları okumaları tavsiye edilir: Böylelikle uzmanlar başvuruların farklı bölümlerinde verilecek cevaplar ile bir kıstas oluşturabilirler.

Her uzman münferit ve bağımsız çalışmaktadır, her bir ölçüt için ayrı bir puanlama ve yorum yapmaktadır ve değerlendirmesini kalite değerlendirme formunda ilgili Ulusal Ajansın bağlı bulunduğu ülkenin dilinde özetlemektedir.

3.2 Değerlendirme Formları

Uzmanlar değerlendirmelerini Online Uzman Değerlendirme Aracı (OEET) ile yapmaktadırlar. Değerlendirme yapılacak başvurulara ve kalite değerlendirme formlarına OETT ile erişim sağlanmaktadır. Uzmanlara, OEET programının kullanımı için gerekli teknik talimatlar Ulusal Ajans tarafından sağlanmış olmalıdır.

Değerlendirmelerin uyumlu olmasını sağlamak için tüm program ülkelerinde Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan standart kalite değerlendirme formları kullanılır. Uzmanlar her hibe ölçütü altındaki hususları inceler, ilgili her ölçüt için puanı girerek, her ölçüte ve başvurunun bütününe ayrı ayrı yorum yaparlar.

Değerlendirmenin tamamlanmasıyla, uzmanlar Online Uzman Değerlendirme Aracını kullanarak değerlendirmeyi onaylamaktadırlar, böylece yapılan değerlendirmede herhangi bir çıkar ilişkisi olmadığını doğrulamaktadırlar.

Kalite değerlendirmesinin bir parçası olarak uzmanlardan, toplanan istatiksel veriler dâhil olmak üzere elde edilen bütün verilerin bilgileri istenmektedir. Uzmanların bu bilgileri OEET veri tabanına kaydetmeleri gerekmektedir.

3.3 Hibe ölçütlerinin ve puanlamanın değerlendirmesi

Uzmanlar değerlendirmelerini sadece program rehberinde belirtilen hibe ölçütlerini dikkate alarak yapmaktadırlar. Bu hibe ölçütleri program rehberinde ek 1-4 de aşağıda olduğu gibi listelenmiş ve detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

- Ek 1. Ana Eylem 1: Yükseköğrenim hareketlilik konsorsiyumların akreditasyonu
- Ek 2. Ana Eylem 1: Hareketlilik projeleri [4]
  - Okul eğitimi personeli
  - Mesleki eğitim öğrenici ve personeli
  - Yetişkin eğitim personeli
  - Gençler ve gençlik çalışanları
- Ek 3. Ana Eylem 2: Eğitim, Öğretim ve Gençlik alanlarında Stratejik Ortaklıklar
- Ek 4. Ana Eylem 3: Yapılandırılmış diyalog: Gençler ve gençlik alanında karar alıcılar arasında toplantılar

Her hibe ölçütü birçok unsura bağlı olarak tanımlanmaktadır ve uzmanlar başvuruları incelerken bu unsurları dikkate almalıdırlar. İlgili ölçüte puan vermeden önce bu unsurların oluşturduğu ayrıntılı liste göz önünde bulundurulmalıdır. Bu ölçütler uzmanların nihai değerlendirmesini kolaylaştırmaktadır fakat bu, puanlanmanın parça parça olarak yapılacağı anlamına gelmemektedir.

Uzmanlara açık bir şekilde rehberlik yapılması amacıyla, başlı başına her bir maddenin analizinin nasıl değerlendirilmesi gerektiği hakkında daha fazla bilgi yukarıdaki eklerde verilmiştir. Ek 2 ve 3 deki tablolar Eğitim, Öğretim ve Gençlik olarak 3 ayrı alanda bilgi sunmaktadır.

Uzmanlar, başvuruların hibe ölçütlerini değerlendirirken, belirlenmiş ölçütlerin ne derecede karşılandığına karar vermektedirler. Bu karar, başvuru formunda verilen bilgiler doğrultusunda alınmaktadır. Uzmanlar, açıkça belirtilmemiş bilgileri kabul etmemektedirler. Bir hibe ölçütü hakkındaki bilgiler başvuru formunun farklı yerlerinde görünebilir ve puanlama yaparken uzmanlar bunu da dikkate alırlar.

Uzmanlar projenin tipine göre, faaliyetlerin ve talep edilen hibenin miktarını dikkate alarak hibe başvurularını incelemektedirler. Projeler büyüklüğüne, katılımcı kurumların tecrübesine ve kapasitesine, süreç odaklı ya da ürün bazlı olmalarına vs. bağlı olarak büyük değişkenlikler gösterebildiği için, uzmanların eklerde de belirtildiği üzere, orantılılık ilkelerini tüm hibe ölçütlerinin değerlendirmesinde dikkate almaları gerekmektedir.

[4] Yükseköğrenim alanında hareketlilik projeleri için yapılan başvurular kalite değerlendirmesine tabi tutulmaz, değerlendirme (ECHE) akreditasyon aşamasında yapılmaktadır

Bir başvuru, eyleme bağlı olarak tüm ölçütlerden en fazla toplam100 puan alabilir. Aşağıdaki tablo Ulusal Ajans tarafından yönetilen farklı eylemlerde her ölçütün göreceli ağırlığını göstermektedir.

Hibe Ölçütleri	**Eylem başına elde edilebilecek azami puan**			
	Ana Eylem 1		**Ana Eylem 2**	**Ana Eylem 3**
	Yükseköğrenim hareketlilik Konsorsiyumların Akreditasyonu	- Okul eğitimi - Mesleki eğitim - Yetişkin eğitimi - Gençlik Alanlarında Hareketlilik Projeleri	Eğitim Öğretim ve Gençlik alanlarında Stratejik Ortaklıklar	Yapılandırılmış diyalog: Gençler ile Gençlik alanının Karar alıcıların buluşması
Projenin uygunluğu	30	30	30	30
Proje tasarımı ve uygulama kalitesi	20	40	20	40
Proje ekibinin ve işbirliği düzenlemelerinin kalitesi	20	N.A.	20	N.A.
Etki ve Yaygınlaştırma	30	30	30	30
TOPLAM	100	100	100	100

Belirli bir eylem altında yapılan başvurular için sunulan azami puanlar, başvurunun hangi ülkeden ya da hangi Eğitim, Öğretim veya Gençlik alanından yapıldığına bakılmaksızın aynıdır.

Uzmanlar başvuruları, belirlenen hibe ölçütleri doğrultusunda değerlendirip yukarıda belirtilen tabloya göre her ölçüt için azami 20, 30 ve 40 şeklinde puanlamaktadırlar. Toplam puan 100 üzerinden olup her hibe ölçütü için otomatik olarak OETT tarafından hesaplanmaktadır. Uzmanlar bireysel değerlendirmelerinde yarım puan veya ondalık kullanamazlar.

Puanlara göre dereceler:

- **Çok İyi** - Başvuru, söz konusu ölçütleri ilgili tüm yönleri ile ikna edici ve başarılı bir şekilde karşılıyor. Cevap, ihtiyaç duyulan tüm kanıtları ve bilgileri içermektedir ve herhangi bir eksiklik veya kaygı bulunmamaktadır.

- **İyi** - Başvuru, söz konusu ölçütleri yeterince karşılamaktadır. Ancak ufak birkaç düzeltme yapılabilir. Cevap, net bilgiler içermektedir ve neredeyse ihtiyaç duyulan tüm kanıtları vermektedir.

- **Orta** - Başvuru, genel olarak ölçütleri karşılamaktadır ancak eksiklikler mevcuttur. Cevap uygun bilgiler içermektedir ancak çeşitli yerlerde detaylar eksik ya da bilgiler açık değildir.

- **Zayıf** - Başvuru, ölçütleri iyi karşılamıyor ya da bilgi eksikliğinden dolayı bir değerlendirme yapılamamaktadır. Cevap, sorulan soruya cevap niteliği taşımamaktadır ya da konu ile ilişkili çok az bilgi barındırmaktadır.

Aşağıdaki tablo, ilgili hibe ölçütlerinde elde edilebilecek azami puana bağlı olarak bireysel kalite standartları için puanların derecelerini göstermektedir.

Ölçüt başına elde edilebilecek azami puan	**Puan aralıkları**			
	Çok İyi	**İyi**	**Orta**	**Zayıf**
40	34-40	28- 33	20- 27	0-19
30	26-30	21-25	15-20	0-14
20	17-20	14-16	10-13	0-9

Uzmanların her hibe ölçütü için yorum yapmaları ve yorumlarında ilgili ölçütler altında yapılan analiz unsurlarını açıkça belirtmeleri beklenmektedir. Her hibe ölçütü için yapılan yorum verilen puanı yansıtmak ve doğrulamak zorundadır.

Değerlendirme sonunda, uzmanlar Başvuruları bir bütün olarak ele alıp genel yorumlarını yapmaktadırlar. Bu yorumlarında uzmanlar uygulamanın ayrıntılı bir analizini yapmalıdırlar ve göreceli olarak güçlü ve zayıf yönlerini vurgulayarak yapılabilecek iyileştirmeleri göstermelidirler.

Bu yorumlar başvuru sahiplerine geribildirim sağlamak amacıyla Ulusal Ajanslar tarafından kullanıldığı için uzmanların açıklık, tutarlılık ve detay konularına özellikle dikkat etmeleri ve yorumlarını Ulusal Ajansın istediği dilde yapmaları gerekmektedir.

Kalite değerlendirmesin parçası olarak, uzmanlar doğruluk ve tutarlılık için hibe başvurularını kontrol etmektedirler. Talep edilen hibe ile gerçekleşecek faaliyetlerin ve çıktıların fayda maliyet analizini yapmaktadırlar. Başvurunun hibe almak için yeterli kalitede bulunması ancak fayda maliyet noktasında eksiklik göstermesi durumunda, uzmanlar hibenin kalemlerini ve tutarsızlığını veya aşırılığını açıkça belirtmek şartıyla, talep edilen hibe miktarının azaltılmasını önerebilirler. Ancak, başarılı adaylara verilen hibe miktarı hakkında nihai karar Ulusal Ajans tarafından verilmektedir. Lütfen Dikkat! Uzmanlar, başvuru sahibi tarafından talep edilen hibe miktarından daha yüksek bir miktar öneremezler.

Ulusal Ajans, uzmanların kalite değerlendirmelerini izler ve kalite standartlarının karşılanmaması durumunda, uzmandan değerlendirmeyi revize etmesini isteyebilir.

Uzmanlar, herhangi bir hibe ölçütüne verilen puana bakmaksızın, tüm başvuruları tam olarak değerlendirmek zorundadırlar.

3.4 Asgari Sınırlar

Erasmus + Programı kapsamında finansman sağlanması için Ulusal Ajansa sunulan başvurularda dikkate alınması gerekenler:

- Toplamda en az 60 puan ve
- Her hibe ölçütü için azami puanın en az %50 si.

3.5 Uygulamalarda karşılaşabilecek sorunlar

Uzmanlar, hiçbir durumda başvuru sahibiyle iletişim kuramazlar. Değerlendirme esnasında yaşanacak herhangi bir sorunda uzmanlar Ulusal Ajans ile iletişime geçerler.
Ulusal Ajans, başvuru sahibinden ek bilgi ya da açıklama isteyebileceği gibi başvurunun formda sunulduğu şekilde değerlendirilmesini isteyebilir.

Ayrıca, uzmanlar değerlendirme sırasında aynı veya benzer bir metnin aynı başvuru döneminde iki veya daha fazla başvuruda kullanıldığını ya da olası bir çift sunum ve çakışma tespit ederlerse, Ulusal Ajansı bu hususta hemen bilgilendirmelidirler.

3.6 Konsolide değerlendirme ve nihai puan

Bir başvurunun sadece bir uzman tarafından değerlendirilmesi durumunda başvurunun nihai puanı ve değerlendirme yorumları bu değerlendirmeden ibarettir.

Bir başvurunun iki uzman tarafından değerlendirilmesi durumunda, değerlendirmeler konsolide edilip başvurunun nihai puanı ve değerlendirme yorumları elde edilir. Nihai Puan ondalık içerebilir. Konsolidasyon, uzmanların görevlerinin ayrılmaz bir parçasıdır.

İki uzmanın başvuruda verdikleri toplam fark 30 puandan az ise uzmanlardan birisinden, puanları ve yorumları baz alarak ve diğer uzmanın da onayını alarak konsolide değerlendirme yapması istenir. İki uzmanın bütçe revizyonu konusunda uzlaşması halinde Ulusal Ajansa sunulacak konsolide değerlendirme başvuru sahibine verilecek hibe miktarına ilişkin nihai öneriyi de içerir.
İki uzmanın konsolidasyon konusunda uzlaşamaması durumunda ise Ulusal Ajans bağımsız bir üçüncü uzmanın değerlendirmesine karar verir.

İki uzmanın değerlendirme sonuçlarındaki toplam puan farkı 30 ve daha fazla ise[5] Ulusal Ajans her zaman üçüncü bir uzmanın bağımsız bir ek değerlendirmesini istemektedir. Nihai skor, toplam puanları birbirine en yakın iki değerlendirmeye göre ve toplam puan açısından en uç değerlendirme konsolidasyona katılmayarak belirlenir. Bireysel değerlendirmelerin konsolidasyonu yukarıda belirtilen kurallar ile aynıdır.

Konsolide değerlendirme bir başvurunun nihai değerlendirmesi sayılır. Bunun anlamı, bir hibe başvurusu durumunda, konsolide değerlendirme başvurunun kabul listesindeki sıralamasını belirlerken, akreditasyon başvurularında ise, başvuru sahibinin akreditasyonu alıp alamayacağını belirlemektedir.

[5] iki uzmanın puanlaması başvurunun kabulü için gerekli puan sınırın altında olması durumunda bu madde uygulanmamaktadır.

4.Başvuru sahiplerine geribildirim

Program rehberinde de açıklandığı gibi, talep edilen hibe ile ilgili karar verildikten sonra, Ulusal Ajans başvuru sahibine kalite değerlendirme puanları ve yorumları ile ilgili gereken bilgileri vermemektedir.

Akreditasyon başvurusu durumunda ise Ulusal Ajans kalite değerlendirme puanları ve yorumları ile ilgili gereken bilgileri vermektedir. Başvuru sahipleri ile sadece konsolide nihai puan ve yorumlar paylaşılmaktadır.

Başvuru sahibi tarafından daha fazla bilgi istenmesi veya itiraz durumunda, Ulusal Ajans gerekli gördüğü takdirde değerlendirmeye katılan uzmandan değerlendirmenin unsurları hakkında daha detaylı bilgi talep edebilir.